

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	2 maart 2015
Agendapunt	8
Voorstelnummer	2015/08
Opiniërend besproken d.d.	19 januari 2015
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder M. Blind
Kenmerk	14.411175 * *
Datum B&W-besluit	2 december 2014 / 17 februari 2015
Onderwerp	Voorstel tot het instemmen met de koers naar invoering Omgekeerd Inzamelen tweede fase

INLEIDING

Op 18 november 2013 heeft de toenmalige raad het volgende besloten:

1. per 1 januari 2015 over te gaan tot de invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen zowel in de kernen als in het buitengebied;
2. in 2014 de tweede fase Omgekeerd Inzamelen (technisch) voor te bereiden door de infrastructuur aan te passen;
3. € 180.000,- beschikbaar te stellen uit de egalisatievoorziening afvalstoffen voor het invoeren van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen;

Een belangrijke voorwaarde, die is verbonden aan de daadwerkelijke invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen is de mogelijkheid om drankenkartons en blik gescheiden te kunnen inzamelen.

Na het besluit zijn er verkiezingen geweest en is een nieuw Coalitieakkoord opgesteld. Hierin is het volgende opgenomen ten aanzien van de inzameling van afvalstoffen:

“Bij het geformuleerde doel van duurzaamheid past het op efficiënte wijze gescheiden inzamelen van herbruikbare afvalcomponenten en het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Voordat fase twee van omgekeerd inzamelen wordt ingevoerd, dienen kunststof, drankenkartons en blik gescheiden ingezameld te worden. Daarna wordt bezien of uitvoering wordt gegeven aan het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval of een andere, betere (maatwerk)oplossing. Bij de inwoners dient een groot draagvlak te blijven voor (de ontwikkeling in) de scheiding van afvalcomponenten en de gescheiden inzameling.”

In dit voorstel vragen wij u in te stemmen met de koers, die wij willen volgen voor de invoering van fase twee Omgekeerd Inzamelen, waarbij wij uitvoering geven aan het raadsbesluit. De koers wordt onder het kopje “Draagvlak” in een beknopte versie weergegeven. De uitgebreide beschrijving treft u aan in de bijlagen.

Op 19 januari 2015 heeft u het voorstel opiniërend behandeld in uw vergadering. De opmerkingen en vragen die tijdens de opiniërende behandeling aan de orde zijn gekomen zijn verwerkt onder het kopje “Draagvlak”.

BEOOGD RESULTAAT

Instemming voor de koers, die wordt ingezet voor het vervolg van de invoering Omgekeerd Inzamelen tweede fase.

KADER

De kaders voor dit voorstel worden gevormd door het Afvalbeleidsplan 2010 – 2015, het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021, de door u vastgestelde nieuwe inzamelstructuur voor afvalstoffen (ook wel bekend als het “Omgekeerd Inzamelen”), het besluit van 18 november 2013 en het Coalitieakkoord 2014 – 2018.

ARGUMENTEN

Het voorstel past binnen de kaders van het Afvalbeleidsplan 2010 – 2015 en beoogt te voldoen aan de normen uit het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021. Het voorstel geeft invulling aan de door de raad vastgestelde nieuwe inzamelstructuur voor afvalstoffen, ook wel bekend als het “Omgekeerd Inzamelen” en het besluit, dat genomen is over de invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen.

De eerste fase Omgekeerd Inzamelen is op 1 maart 2012 gestart en omvatte het volgende:

- GFT en grof tuinafval aanbieden tegen een nultarief;
- Herintroductie van de GFT-inzameling in het buitengebied;
- Verlaging van de inzamelrequentie van restafval van één maal per twee weken naar één maal per vier weken;

Uit de rapportage van Omgekeerd Inzamelen eerste fase kan geconcludeerd worden, dat de nieuwe werkwijze succesvol is gebleken en dat de tweede fase het succes nog verder kan verhogen.

In de tweede fase van Omgekeerd Inzamelen wordt het restafval niet meer huis aan huis opgehaald. Huishoudens kunnen zelf op elk gewenst moment het restafval wegbrengen naar ondergrondse verzamelcontainers. De ervaring leert (pilot Hoonhorst en Zwolle), dat een verminderde service op restafval een positieve invloed heeft op het scheidingsgedrag van de huishoudens en indirect op de CO₂-uitstoot. De nuttig toepasbare grondstromen plastic, drankenkartons en blik worden huis aan huis ingezameld met behulp van een container (de voormalige restafvalcontainer) waardoor de service op de nuttig toepasbare grondstromen wordt verbeterd. De plastic zakken voor kunststof zullen uit het straatbeeld verdwijnen.

Bovenstaande wijzigingen willen wij met ingang van 1 januari 2016 invoeren, waarbij we starten met de kernen Olst en Wijhe. In het besluit van 18 november 2013 is aangegeven, dat ook het buitengebied wordt meegenomen in de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. Gelet op de pilots, die nog lopen voor het buitengebied, wordt voorgesteld om het buitengebied als laatste op te pakken in het traject naar Omgekeerd Inzamelen tweede fase. De ervaringen uit de pilots bij andere gemeenten kunnen dan worden meegenomen. Mogelijk dat voor maatwerkoplossingen wordt gekozen. Over de wijze, waarop het buitengebied uiteindelijk wordt meegenomen in de tweede fase Omgekeerd Inzamelen wordt u in de loop van 2015 nader geïnformeerd.

DRAAGVLAK

Per 1 januari 2015 worden drankenkartons en blik gescheiden ingezameld. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarde, die de raad heeft verbonden aan de daadwerkelijke invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. Dit betekent dat per 1 januari 2015 gestart kan worden met de gescheiden inzameling van drankenkartons en blik. De wijze waarop per 1 januari 2015 uitvoering kan worden gegeven aan het vervolg van fase één Omgekeerd Inzamelen is onderzocht op basis van vier scenario's. Deze vier scenario's zijn samen met ROVA ontwikkeld om te onderzoeken, welke alternatieven er zijn ten aanzien van Omgekeerd Inzamelen tweede fase. Het zijn de volgende vier scenario's:

0-scenario: Continueren fase één van omgekeerd inzamelen;

Scenario 1: Inzameling wordt conform het raadsbesluit van 18 november 2013 ingevoerd, dit betekent dat de nuttig toepasbare grondstromen huis aan huis worden ingezameld en het restafval naar een ondergrondse container moet worden gebracht;

Scenario 2: Dit scenario gaat uit van maatwerk. Inwoners kunnen kiezen, of gebruik maken van de ondergrondse restafvalcontainer of gebruik blijven maken van een mini-container voor restafval (inzameling één keer per acht weken);

Scenario 3: Inzameling restafval met toepassing van mini-containers voor restafval en deze met een minimale frequentie inzamelen (vier keer per jaar);

Uit het onderzoek is gebleken dat scenario 1 op verschillende onderdelen het beste scoort. Dit is het scenario, waartoe op 18 november 2013 is besloten.

Wij vinden het belangrijk dat voldoende aandacht wordt besteed aan draagvlak onder onze inwoners. Om draagvlak te creëren wordt (is) het volgende ingezet:

- Een werkbezoek aan ROVA voor raadsleden. Tijdens het werkbezoek zijn raadsleden geïnformeerd over de wijze waarop Olst-Wijhe verbonden is aan ROVA en zijn de ambities voor de toekomst uiteengezet. Hierbij is uitgelegd waarom de weg naar omgekeerd inzamelen

zo belangrijk is om invulling te kunnen geven aan de ambities voor de toekomst. Het werkbezoek heeft plaatsgevonden op 5 november 2014;

- Een bezoek aan Steenwijkerland (wijk Gagels, Omgekeerd Inzamelen tweede fase) met raadsleden, een afvaardiging van Plaatselijke Belangen, ouderenbond, betrokken inwoners en andere geïnteresseerden. Betrokkenen kunnen in de praktijk zien en horen wat Omgekeerd Inzamelen fase twee inhoudt en betekent voor de inwoners;
- Begin 2015 een korte pilot (ongeveer drie maanden) draaien in een wijk, binnen onze gemeente om inzicht te krijgen in zaken, waar nog een oplossing voor gezocht moet worden in de praktijk.
- Filmpjes en informatie beschikbaar stellen op de gemeentelijke website, OlstenWijhe.nl en Huis aan Huis;
- Maandelijks inloopspreekuur;
- Algemene bewonerscommunicatie (kernenbezoeken, Plaatselijk Belang, markt enz.);
- Bewonersavonden met uitleg van fase twee Omgekeerd Inzamelen.

In het communicatietraject worden de evaluatiegegevens benut van partnergemeenten, die Omgekeerd Inzamelen tweede fase inmiddels hebben ingevoerd.

Op 19 januari 2015 hebt u het voorstel opiniërend behandeld, de vragen en opmerkingen die naar voren zijn gekomen worden hieronder uiteen gezet en voorzien van een reactie:

Hoe ziet de vervolgprocedure eruit nadat tot besluitvorming is overgegaan over de koers die nu voorligt (alle fracties)?

Nadat de koers is vastgesteld door uw raad vindt er geen beslismoment meer plaats. Informerend zult u op de hoogte worden gesteld van de voortgang van de koers en het verloop van de pilot.

Wanneer zijn de plannen voor het buitengebied duidelijk (CDA)?

In het komende half jaar zullen de resultaten van de proeven in het buitengebied van andere ROVA-gemeenten bekend zijn. In samenspraak met de bewoners van het buitengebied zullen we de resultaten meenemen in een definitief besluit. U zult op de hoogte gesteld worden van ons besluit. De intentie is om op 1 januari 2016 het besluit in uitvoering te hebben, gelijktijdig met de invoering van Omgekeerd Inzamelen tweede fase in de kernen. Onder kernen wordt verstaan Olst, Wijhe, Boskamp, Wesepe, Herxen en Den Nul (meer dan 150 aansluitingen). Het proces van het plaatsen van ondergrondse containers vraagt tijd, dit betekent dat de daadwerkelijke invoering van omgekeerd inzamelen in de loop van 2016 gereed zal zijn.

Welke criteria worden gehanteerd om te bepalen of de pilot geslaagd is (VVD en D66)?

De pilot is bedoeld om te onderzoeken waar we in de praktijk nog tegen aanlopen, waar we nog maatwerkoplossingen moeten zoeken en hoe we de inzameling kunnen optimaliseren als het gaat om de andere grondstromen. De pilot is niet bedoeld om te onderzoeken wie voor of tegen het Omgekeerd Inzamelen tweede fase is. Wat ons betreft is de pilot geslaagd als het grootste deel van de belemmeringen is opgelost. Wij zullen hier een vragenlijst voor gebruiken die voorafgaande aan de pilot wordt uitgedeeld aan de betrokken huishoudens. Na de pilot wordt de ingevulde vragenlijst geanalyseerd en zullen waar nodig verbeteringen c.q. maatwerkoplossingen worden doorgevoerd. De vragenlijst is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

D66 heeft gevraagd een second opinion uit te voeren door de TU in Delft.

In den lande zijn al veel onderzoeken en benchmarks uitgevoerd naar de verschillende vormen van afvalinzameling. Een nieuw onderzoek heeft naar onze mening weinig toegevoegde waarde. De gemeente Amersfoort heeft naar aanleiding van het raadsvoorstel voor een nieuwe inzamelstructuur voor afval en grondstoffen een onderzoek laten uitvoeren naar de ervaringen met betrekking tot afvalinzameling bij vergelijkbare gemeenten en de verwachte innovatie en ontwikkelingen binnen de afval- en grondstoffenketen. De rapportage (juni 2014) opgesteld door Royal Haskoning DHV vindt u als bijlage bij het raadsvoorstel. Uit het onderzoek kan de conclusie worden getrokken dat de meest voorkomende inzamelstrategieën om scheiding te bevorderen "diftar" en "omgekeerd inzamelen" zijn. De gemeenten die met deze inzamelstructuur werken halen een circa 10 tot 20% hogere scheidingsprestatie. Dit resultaat kan vaak al binnen een jaar worden behaald. Zeven gemeenten zijn bezig met pilots voorafgaande aan de invoering van Omgekeerd Inzamelen.

Mogelijke inzet van een afvalcoach (Gemeentebelangen).

Wij vinden dit een interessante vraag en gaan samen met ROVA onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een afvalcoach in te zetten.

Door verschillende fracties zijn meerdere opmerkingen gemaakt die te maken hebben met uitvoeringsaspecten. Deze opmerkingen worden meegenomen in het uitvoeringstraject.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De ROVA heeft berekend, hoe de kostenontwikkeling verloopt bij de invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen. Ten opzichte van de andere drie scenario's gaan de inzamelkosten per huishouden direct na invoering van fase twee omlaag en is het resultaat na drie jaar positiever (lagere inzamelkosten per huishouden). Naar verwachting zal de investering van € 180.000, - in ongeveer drie jaar worden terugverdiend. Hieruit blijkt dat scenario 1 (conform het raadsbesluit van 18 november 2013) financieel het beste resultaat oplevert.

AANPAK/UITVOERING

Hieronder treft u de planning aan van de verschillende maatregelen en acties, die wij uitvoeren gedurende de koers naar invoering Omgekeerd Inzamelen tweede fase.

Tijdperiode	Actie/Maatregel
1 januari 2015	Start met gescheiden inzameling van drankenkartons en blik met behulp van de plastic zak voor kunststoffen
Eerste kwartaal 2015	<ul style="list-style-type: none">- Start pilot Omgekeerd Inzamelen tweede fase in een woonwijk (woonwijk wordt nog nader bepaald)- Excursie naar de wijk Gagels in Steenwijkerland
Eerste half jaar 2015	<ul style="list-style-type: none">- Bewonerscommunicatie- Inloopspreekuur- Informatie op gemeentelijke website, OlstenWijhe.nl, plaatselijke kranten
Tweede half jaar 2015	<ul style="list-style-type: none">- Bewonersavonden per wijk/kern- Civieltechnische voorbereiding fase twee Omgekeerd Inzamelen
1 januari 2016	Start fase twee Omgekeerd Inzamelen kernen Olst en Wijhe

VOORSTEL

Wij stellen u voor in te stemmen met de voorgestelde koers voor de invoering van de tweede fase Omgekeerd Inzamelen.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris de burgemeester

A. (Arie) Oeseburg A.G.J. (Ton) Strien

<i>Informatie in te winnen bij:</i> Geke Kosse Doorkiesnummer: 0570-568020
--

Nr.	2015/08
Onderwerp	Besluit tot het instemmen met de koers naar invoering Omgekeerd Inzamelen tweede fase

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen de voorstellen van burgemeester en wethouders d.d. 2 december nr. 2014/08 en 17 februari 2015, nr. 2015/08;

gelet op artikel 10.21 van de Wet milieubeheer;

besluit:

in te stemmen met de voorgestelde koers naar invoering Omgekeerd Inzamelen tweede fase.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 2 maart 2015.

De raad voornoemd,
de griffier

de voorzitter

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien